

inhoud

Vredesweekmanifestatie	1, 2
Naar een gewelddoos Europa	3, 4
Nieuws Euro's voor Vrede	4
Campagne afschaffing kernwapens	4
Column Rinus	5
Internationale conferentie	6, 7
Korte berichten	8
Colofon	8

Vredesweekmanifestatie 2004

Zaterdagochtend 18 september kwamen een paar honderd mensen in Zwolle de opening van de Vredesweek vieren. Euro's voor Vrede was daarbij en lanceerde feestelijk de *Schone Handafdruk!* Een half jaar hard werken heeft een boeiende vragenlijst opgeleverd.

Christian Laheij

De Vredesweekmanifestatie vond plaats op de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle. De bezoekers waren naar de Hogeschool gekomen om zich in verschillende debatten, workshops en presentaties te buigen over het thema '(Be)-wegen naar vrede. Stappen tegen geweld'. De stand van Euro's voor Vrede was centraal bij de aankomst in de hal aanwezig.

Mensen konden daar de *Schone Handafdruk* op een creatieve manier invullen en het begrotingsspel spelen. Dit spel is overgenomen van een van de Amerikaanse organisaties voor defensiebelastingweigeren die het gebruikt om mensen bewust te maken van het feit dat de overheid vaak veel meer aan defensie begroot dan dat mensen zelf doen.

Organisatoren *IKV, Pax Christi, Projectgroep Geweld niet Gewild* van de *Raad van Kerken, Kerk en Vrede* en *COS Overijssel* deelden aan iedereen in het begin van de dag een 'vredes'koffertje uit met achtergrondinformatie over de Vredesweek en een zakje met tien eurocenten. Bezoekers konden deze centen bij onze stand naar eigen inzicht verdelen over tien posten van de overheidsbegroting. Later op de dag werd de eindstand van het begrotingsspel tijdens de plenaire afsluiting

Rijksbegroting 2005 (in totaal 136 miljard €) Daarvan ging:

19,6 % naar **Onderwijs** (26,6 miljard €)
17,6 % naar **Sociale Zekerheid** (23,9 miljard €)*
8,3 % naar **Zorg** (8,2 miljard €)*
5,9 % naar **Politie en Justitie** (7,9 miljard €)**
5,7 % naar **Defensie** (7,7 miljard €)
2,9 % naar **Ontwikkelingssamenwerking** (4,0 miljard €)
0,3 % naar **Kunst en Cultuur** (0,4 miljard €)
0,3 % naar **Milieu** (0,4 miljard €)

70 mensen speelden het begrotingsspel, in totaal 668 centen (C). Daarvan ging:

19,4 % naar **Onderwijs** (129 C)
15,4 % naar **Ontwikkelingssamenwerking** (103 C)
15,8 % naar **Vredesprojecten** (106 C)
15,4 % naar **Zorg** (102 C)
10,7 % naar **Milieu** (71 C)
10,2 % naar **Sociale Zekerheid** (68 C)
7,3 % naar **Kunst en Cultuur** (49 C)
3,4 % naar **Politie en Justitie** (23 C)
1,6 % naar **Terrorisbestrijding** (11 C)
0,7 % naar **Defensie** (5 C)

* Dit zijn de kosten die het rijk bijdraagt. De totale kosten liggen veel hoger. Voor de zorg rond de 37 Miljard Euro en voor de sociale zekerheid (AOW, WAO, WW, etc.) rond de 58 miljard Euro.

** Dit is een schatting van de begroting voor politie en justitie uit 2003.

Deelnemer vult schone handafdruk in

gepresenteerd aan het publiek en aan Henk de Haan, voorzitter van de vaste Kamercommissie van Buitenlandse Zaken.

Veel mensen waren geïnteresseerd in het begrotingsspel (zie bijgevoegd kader) en in de *Schone Handafdruk*. Een groot doek waarop mensen met groene, oranje of rode stempels hun *Handafdruk* konden drukken, wekte de nodige nieuwsgierigheid. Er kwamen veel stempels op het doek in de kleur van oranje dat symbool staat voor de gemiddelde score, 'niet slecht, maar kan beter'.

Het was een interessante uitkomst van de *Handafdruk* dat een ruime meerderheid in de midden-categorie '35 tot en met 50 punten' scoorde. Net als wij hadden de meeste respondenten verwacht dat zijzelf en andere bezoekers van de manifestatie een leefstijl zouden hebben die flink bijdraagt aan duurzame wereldvrede, dus

dat ze terecht zouden komen in de hoogste categorie. Een aantal bezoekers was dan ook lichtelijk teleurgesteld dat ze niet in die categorie eindigden. Een enkeling was daarover zelfs ontstemd, maar het merendeel van de mensen vertaalde hun score in goede voornemens. Ze zeiden zo snel mogelijk de website te bezoeken voor tips om hun bijdrage aan vrede te vergroten. In de woorden van Jacobine Geel, presentatrice van het programma *Heilig Vuur* bij de NCRV en gespreksleider van de dag: 'Goh, dat van die kleren van Kuyichi wist ik helemaal niet. Ik zal eens op jullie website kijken waar ik die kleding kan krijgen.'

De reacties op de *Schone Handafdruk* waren over het algemeen erg enthousiast. Respondenten vonden de *Handafdruk* een leuk en concreet initiatief. Ze waardeerden dat ze direct zien wat het effect van hun handelen is op de rest van de wereld aangaande conflict en vrede. Bovendien

stellen mensen het op prijs dat ze er concreet mee aan de slag kunnen. Zoals een mevrouw zei: 'Vaak blijven dit soort dingen hangen in de sfeer van vingertje wijzen. Bij de *Schone Handafdruk* zeggen jullie tenminste wat ik dan zelf kan doen.'

Ondanks de opvallende uitkomsten van de *Handafdruk* konden we concluderen dat de bezoekers van de manifestatie een thuispubliek waren van de vredesbeweging. Hun hart voor vrede bleek eens te meer tijdens de presentatie van de uitslag van het begrotingsspel. Bezoekers wilden maar liefst 50,4 % van hun totale overheidsbudget aan onderwijs, ontwikkelingssamenwerking en vredesprojecten besteden. Dát en de geslaagde lancering van de *Handafdruk* waren wel een feestje waard!

Voor Box begrotingsspel, zie volgende pagina.

Meer informatie:

*U kunt de tips om uw handafdruk te verbeteren, bestellen bij Euro's voor Vrede of online vinden. De *schone Handafdruk* is online op: www.schonehandafdruk.nl.

*Voor meer foto's van de opening van de vredesweek en een verslag over het begrotingsspel, zie: www.eurosvoorvrede.nl.

*Meer informatie over de rijksbegroting 2005: www.minfin.nl

NOOT, de foto's bij dit artikel zijn gemaakt door Sonja Willems.

Begrotingsspel

Naar een geweldloos Europa

De nieuwe Europese grondwet zou een uitgelezen kans moeten zijn voor Europa als vredesproject. Helaas gaat de ontwerp tekst juist in de richting van meer militarisme. Vredesbewegingen over heel Europa tekenen hier bezwaar tegen.

Komend voorjaar kan de Nederlandse bevolking zich voor het eerst in een referendum uitspreken over een volgende stap in de verdere Europese één-wording, namelijk over de vlak voor de zomer vastgestelde Europese Grondwet. De meeste politieke partijen en een groot aantal maatschappelijke organisaties hebben zich inmiddels een oordeel over deze Grondwet gevormd. De vredesbeweging zit met een dilemma. Aan de ene kant zou je de Europese eenwording een groot vredesproject kunnen noemen: de eeuwenoude Frans-Duitse tegenstelling, die in de afgelopen eeuw nog twee gruwelijke wereldoorlogen heeft veroorzaakt, is door de vorming van de Europese Unie definitief teneinde en sinds dit jaar is ook de vijandschap van het IJzeren Gordijn teneinde. Aan de andere kant bevat de voorliggende Europese Grondwet een paragraaf over buitenlands en veiligheidsbeleid die militaristischer is dan de grondwet van menige Europese lidstaat.

Beleid van militarisme

Deze militaire invulling van het buitenlands en veiligheidsbeleid is niet iets nieuws. Verontrustend is vooral dat de Europese Unie de fel bekritiseerde Bush-doctrine van een preventieve oorlog heeft overgenomen. Eind 2003 werd door de Europese regeringsleiders de *European Security Strategy* aangenomen wat is opgesteld door Javier Solana, EU's Hoge Vertegenwoordiger voor het Buitenlands en Veiligheidsbeleid en de voormalig secretaris-generaal van de NAVO. Het document maakt niet direct deel uit van de Grondwet maar heeft wel belangrijke gevolgen gehad voor het buitenlands beleid van de EU. In deze strategie is ruimte gemaakt voor 'preventive' militaire activiteiten met ondersteuning van de EU. Zowel linguïstisch als inhoudelijk vertoont dit 'preventive' grote verwantschap met de 'pre-emptive'¹⁾ dat in de Amerikaanse *National Security Strategy* wordt gebruikt met alle kwalijke gevolgen van dien.

In de Grondwet wordt deze lijn doorgezet.

Volgens artikel 1-11 is de EU 'bevoegd om een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid te bepalen en te voeren, en in het kader daarvan geleidelijk een gemeenschappelijk defensiebeleid vast te stellen. Daarnaast wordt er een 'Europees bureau voor bewapening, onderzoek en

militaire vermogens' ingesteld, dat onder meer tot doel heeft 'de industriële en technologische basis van de defensiesector te versterken.' De verschillende EU-lidstaten worden tevens gedwongen om hun militaire vermogens geleidelijk te verbeteren.

De militarisering van de EU staat in schril contrast met het grote democratische tekort dat aan dit militaire beleid blijft kleven. Het Europees Parlement krijgt geen zeggenschap over het te voeren beleid. Dit blijft voorbehouden aan de Raad van Ministers. Het zullen dus in feite alleen de staatshoofden en de ministers van Buitenlandse Zaken zijn die op dit terrein de besluitvorming zullen leiden.

Genoeg reden voor vredesactivisten om tegen die Grondwet te stemmen. Maar ja, ben je dan ook niet tegen een "gezamenlijk Europa als vredesproject"? Voor een vredesbeweging die internationale solida-

riteit hoog in het vaandel heeft staan is het misschien wel een goed idee om zo'n Grondwet-campagne gezamenlijk te voeren. Op Europees niveau. En dan graag ook nog in een iets breder kader.

Europese vredesbeweging

Op 22 maart 2003, twee dagen na het begin van de oorlog tegen Irak, namen de Europese afdelingen van de *International Fellowship of Reconciliation* (IFOR), waaronder Kerk en Vrede, in Florence een verklaring aan waarin ze de Europese regeringen oproepen om "militarisme te verwerpen als een werkwijze in de buitenlandse politiek, om te investeren in de ontwikkeling van geweldloze vormen van conflictoplossing, en in het bevorderen van daadwerkelijke gerechtigheid in de wereld om de oorzaken van haat weg te nemen". Zoals hierboven uiteengezet heeft de Europese Unie zich weinig aan deze oproep gelegen laten liggen. In april 2004 besloten de Europese IFOR-afdelingen dan ook om samen met de Europese kerken en andere vredesorganisaties een campagne 'naar een geweldloos Europa' te beginnen. Deze campagne zal zich in eerste instantie richten op de militaire artikelen in de nieuwe Europese Grondwet, maar zich daar zeker niet toe beperken. Het gaat de IFOR-afdelingen ook niet om een standpunt voor of tegen de Grondwet als zodanig - sommige afdelingen zullen zelfs vóór pleiten, als tegenstem in het anti-Europese concert in hun land-, maar om een geweldloze Europese vredespolitiek. Minder inzet op bewapening en meer op conflictpreventie en burgervredeswerk.

Op nationaal niveau zijn we vanuit Kerk en Vrede reeds van start gegaan met deze campagne, en begonnen in verschillende bladen wat informatie over de militaire paragraaf in de Grondwet te publiceren. Er wordt internationaal en nationaal gewerkt aan gezamenlijke informatiebrochures over (de militaire paragraaf van) de Grondwet.

Kaartenactie

Er is in Europees verbond een actiekaart ontwikkeld met de leus 'Europa in een slechte constitutie'. Met een stem voor of tegen de Grondwet kun je immers nog

niet duidelijk aangeven hoe je over de militaire paragraaf denkt; dat kan wel met deze actiekaart die vooralsnog in ieder ge-

val op de website van Kerk en Vrede (www.kerkenvrede.nl) elektronisch ondertekend of *gedownload* kan worden. Daar staan ook de inmiddels gepubliceerde artikelen en brochures over het militaire karakter van de Europese Grondwet.

De uitgebreide campagne voor Nederland zal gestart worden in een speciale workshop tijdens het Nederlands Sociaal Forum eind november.

Jan Schaake en Arjan Vliegenthart
algemeen secretaris en bestuurslid van
Kerk en Vrede

¹⁾ Met 'preventive' wordt bedoeld iets

onwenselijks proberen te voorkómen. 'Preemptive' is specifiek en houdt in dat men probeert te reageren voordat een andere actor de kans heeft actie te ondernemen en zo die actor de kans te ontnemen voor zijn actie.

Burgemeesterscampagne voor afschaffing kernwapens

In augustus 1945 vernietigden twee atoombommen Hiroshima en Nagasaki. Hierbij kwamen in twee klappen honderdduizenden mensen om. En nu bijna zestig jaar later, lijden er nog steeds duizenden mensen aan de gevolgen van straling. Om een herhaling van deze tragedie te voorkomen zijn beide getroffen steden continu bezig om de wereld de onmenselijke wreedheid van kernwapens te laten zien en dringen zij aan op het afschaffen van kernwapens.

Sinds 2003 wordt door burgemeester Akiba van Hiroshima vanuit *Mayors for Peace* een speciale noodcampagne gevoerd met als doel dat zoveel mogelijk burgemeesters zich uitspreken voor het uitbannen van kernwapens voorafgaande of tijdens de belangrijke toetsingsconferentie van het Non-Profleratie Verdrag (NPV) dat volgend jaar mei in New York plaatsvindt.

'Burgemeesters voor de Vrede' (*Mayors for Peace*) is opgezet in 1982 door de toenmalige burgemeester van Hiroshima, Araki. Het hoofddoel is het werken aan de afschaffing van kernwapens in internationaal verband en het coördineren van activiteiten van steden die dit programma ondersteunen. De organisatie bestaat uit steden vanuit de hele wereld die hun steun hebben uitgesproken voor het programma dat burgemeester Araki aankondigde in 1982. Op 31 mei 2004 waren er 605 steden in 108 landen en regio's lid. De noodcampagne van Akiba is een speciale campagne om het belang van afschaffing van kernwapens nog meer te onderstrepen. Alle leden van *Mayors for Peace* worden gevraagd deze campagne

te onderschrijven.

Burgemeester Akiba wil dat zoveel mogelijk burgemeesters over de hele wereld zich uitspreken voor afschaffing vooraf en tijdens de toetsingsconferentie. Daarnaast zullen er in zoveel mogelijk steden allerlei activiteiten georganiseerd worden. In Nederland wordt de campagne ook gevoerd.

De burgemeesters van de acht Nederlandse lidgemeenten van *Mayors for Peace* (Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Middelburg, Rotterdam, Tilburg, Utrecht en Waalwijk) hebben in augustus een brief ontvangen van Akiba met het verzoek de noodcampagne te ondersteunen. Daarbij is het wenselijk dat zij hen steun publiekelijk kenbaar maken. Van de burgemeester van Middelburg is reeds bekend dat deze de campagne steunt. Burgemeester Opstelten van Rotterdam staat positief tegenover het initiatief, maar wil zich nog niet publiekelijk uitspreken. De burgemeester van Waalwijk wil zich niet aansluiten. De andere burgemeesters hebben het, op het moment van schrijven, nog in beraad.

Momenteel worden ook andere gemeentes benaderd door vredesactivisten met de vraag mee te doen en zich aan te sluiten bij *Mayors for Peace*. Verder wordt er gewerkt aan het naar Nederland halen van burgemeester Akiba voor een kort bezoek in Januari. En er verschijnt regelmatig een nieuwsbrief om mensen op te hoogte te houden van de campagne.

Wat burgers kunnen doen voor de campagne:

- Burgemeesters oproepen de noodcampagne te onderschrijven en lid te worden van *Mayors for Peace*.
- De lokale vredesgroep of een andere maatschappijkritische groep stimuleren om aan de campagne te werken bijvoorbeeld door het organiseren van een lokale activiteit.
- Een donatie geven aan *Mayors for Peace* om de internationale campagne te financieren.
- Vrienden, kennissen, familieleden en burens bewust maken van de voortdurende dreiging van kernwapens en hen op de hoogte stellen van deze noodcampagne.

Meer informatie: Karel Koster, coördinator Nederlandse steuncampagne *Mayors for Peace* via 0'43: 030-2714376, k.koster@inter.nl.net.

11 september

Ik heb de kranten grondig doorgebladerd de afgelopen week, maar er werd met geen enkel woord aandacht aan besteed. Ik ken de foto echter nog steeds, deze staat in mijn geheugen gegrift. Een aangrijpend beeld. Een groepje mannen drommen om een kleine man. Een helm staat scheef op zijn hoofd, en kijkt schuin omhoog, een automatisch wapen in de hand. Dikke zwarte rook omringt het geheel. Op bevel van generaal Pinochet bombardeert de luchtmacht met Hunter straaljagers van Britse makelij het presidentiële Moneda-paleis. De staatsgreep is in volle gang. Het is de laatste foto van de Chileense president Salvador Allende. Even later vindt hij de dood, na zijn laatste toespraak tot het Chileense volk: *“Arbeiders, ik heb vertrouwen in Chili en in zijn toekomst. Blijf voorwaarts gaan. Weet dat er zich vroeg of laat wegen zullen openen die de vrije mens zullen leiden naar een betere maatschappij. Lang leve Chili, zijn volk en zijn arbeiders.”*

Een reporter van de *Washington Post* laat weten dat de Amerikaanse ambassadeur diezelfde avond een fles champagne ontkurkt om de staatsgreep te vieren. Het brengen van democratie is een selectieve bezigheid.

Om zich tegen de staatsgreep te verdedigen bezetten de arbeiders de fabrieken, met wapens in de hand. De gevechten in Santiago duren ongeveer een week. Het leger neemt één voor één de bezette fabrieken in. Arbeiders die weerstand bieden worden ter plekke gefusilleerd. Tienduizenden arbeiders, politieke gevangenen en syndicalisten worden opgejaagd, op straat neergeschoten of opgesloten in het nationale stadion. De militaire junta ontketend een ware massaterreur om de miljoenen aanhangers van de Volkseenheid te terroriseren. De repressie is eerst blind en massaal, daarna richt men zich selectiever op de militanten en vakbondsleden.

Eén van hen is Victor Jara. In het begin van de jaren ´70 was Jara een erg populaire zanger en gitarist. Niet alleen omwille van zijn muziek, maar ook omdat hij de socialistische hoop bezong van een hele bevolking die zich van haar ketenen bevrijdt. Hij wordt enkele dagen na 11 september gearresteerd en ook naar het stadion afgevoerd. Een officier neemt de al flink gemartelde Victor Jara mee naar het midden van het terrein en brengt een tafel. De gitarist Jara wordt gedwongen om zijn handen op de tafel te leggen. Een andere officier breekt met een bijl zijn vingers en polsen en schreeuwt hem toe: *“zing nu maar als je kunt smeerlap!”*. Victor keert zich naar de tribunes waar de massa gevangenen is samengebracht en zingt ‘Venceremos’ de hymne van de Volkseenheid, die wordt overgenomen door de menigte. Zijn tong wordt uitgerukt, en niet veel later wordt hij neergeschoten. De militairen schieten ook in de menigte om hun zingen van strijdlieparen te laten stoppen.

De Amerikaanse ambassadeur zal later verklaren: *“De mensen die ze in het stadion hebben doodgeschoten, deugden allemaal niet. Pinochet was slim genoeg om te weten dat je ze volledig moest uitschakelen. Je kunt zoiets niet halfbakken aanpakken. Hij zette heel veel middelen in om de zaak te regelen.”*

De dag voor zijn dood schreef Victor zijn laatste gedicht:

Hier zijn we met vijfduizend,
in dit hoekje van de stad.
We zijn met vijfduizend.
Met hoeveel zijn we dan samen,
in de steden en in het hele land?
Hier alleen al
tienduizend handen die zaaien
en fabrieken draaiende houden.
Hoeveel menselijkheid
Blootgesteld aan honger, kou, paniek, pijn,
morele druk, terreur en waanzin?
Zes van ons zijn verloren,
als opgelost in het heelal.
Eén is dood, een ander geslagen zoals ik niet geloofde
dat ooit een mens een mens kon slaan.
De vier anderen zochten het einde van hun angst –
de ene sprong in het ijle,
de ander beukte zijn hoofd tegen een muur,
maar allen hebben de lege blik van de dood.
Welke gruwelen schept het gezicht van het fascisme!
Ze voeren hun plannen uit met messcherpe precisie.
Niets is voor hen van belang.
Bloed levert hen medailles op,
Slachten is een heldendaad. (...)

Toppunt van cynisme is dat Henry Kissinger de Amerikaanse staatssecretaris betrokken bij de kern van de staatsgreep, in datzelfde jaar, 1973, de Nobelprijs voor de Vrede zal krijgen. Tot de dag van vandaag loopt Kissinger nog altijd vrolijk en vrij rond. Geen enkele internationale strafrechtbank toont ook maar de minste belangstelling om deze crimineel van de Chileense burgeroorlog voor het gerecht te dagen.

En ook Nederland zal niks doen, want voor je het weet voert het Amerikaanse leger een landing uit op de Scheveningse kust... tenslotte is het brengen van democratie een selectieve bezigheid.

Rinus

Internationale conferentie defensen vredefondsenactivisten

De Belgische variant (VRAK) van de internationale beweging, defensiebelastingweigeren en vredesfondscampagnes, had een interessant programma voorbereid voor de tweejaarlijkse internationale conferentie. Die vond afgelopen zomer plaats in Brussel van 8 tot 11 juli. Een verslag.

De andersglobalistenbeweging

Zo'n 70 tot 80 activisten voor defensiebelastingweigeren en vredesfondscampagnes hadden zich op 8 juli verzameld in het mooie en goedverzorgde conferentiecentrum van de Franciscanen: "Maison Notre Dame du Chant d'oiseau" gelegen in een buitenwijk van Brussel. De deelnemers kwamen uit verschillende Europese landen, met name Duitsland, en uit Canada, de VS, India, Ghana en Columbia. Dit was voor mij de eerste kennismaking met deze internationale conferentie die reeds voor de 10e keer werd gehouden.

Donderdagavond werd de conferentie gestart met een lezing en discussie met John van Daele die zich als andersglobalist vanuit Attac heeft ingezet voor de *TobinTax* in België. Van Daele zag de aanwezige vredesgroepen goed passen binnen de andersglobalisten-beweging die streeft naar meer rechtvaardige globale verhoudingen. De beweging is qua samenstelling breed met onder andere anarchistische groepen, groepen van de vakbonden, milieugroepen en feministes. In toenemende mate wordt door mensen binnen de beweging de link tussen globale verhoudingen en de gevolgen van oorlog gelegd en dus de noodzaak tot vrede.

Het betoog van Van Daele werd goed ontvangen. Ik nam ook deel aan de workshop over samenwerking met de andersglobalistenbeweging op de vrijdag en daaruit bleek dat redelijk veel van die workshopdeelnemers naast hun vredeswerk

reeds actief zijn binnen andere maatschappelijke groepen zoals groepen voor simpel en bewust leven. Deze betrokkenheid met andere maatschappelijke groepen viel me op aan meer deelnemers van de conferentie. In die zin is samenwerking met andere groepen al impliciet gerealiseerd.

Geweldvrije alternatieven

De andere twee workshops waar ik aan meegedaan heb, gingen allebei over geweldvrije manieren om aan vrede te werken. Met name de workshop '*alternatieve vormen van veiligheid*' was erg interessant die Deanna Douglas van de defensiebelastingweigeringsgroep '*Conscience UK*' gaf. Zij bood een overzicht van verschillende geweldvrije instrumenten om vrede en veiligheid te realiseren in een gebied met conflicten. Uit haar verhaal bleek dat er al veel kennis op dit vlak is, maar dat dit nog niet vertaald is naar het niveau van de gewone burgers waardoor de notie dat er veel effectieve alternatieven zijn voor militaire interventies nog niet goed bekend is.

Vernieuwing

Er waren in totaal 13 workshops in drie workshoprondes. Veel van de workshops waren gericht op de kennisuitwisseling van nieuwe en bestaande ontwikkelingen rond het defensie-belastingweigeren en vredesfondscampagnes. Een deel van de workshops bleken qua thematiek een voortborduren of herhaling van workshops op voorgaande conferenties. Zo vertelde een van de aanwezigen die al drie voorgaande conferenties had meegeemaakt aan mij dat hij voor deze keer de lobby-workshop voor defensiebelastingweigeren had overgeslagen, na die al twee keer te hebben gevolgd op voorgaande conferenties.

Over continuïteit gesproken, er waren naast een deel nieuwe deelnemers behoorlijk wat mensen die al langere tijd komen naar deze internationale conferenties, zo bleek. De conferentie zat goed

in elkaar, maar meer vernieuwing had voor mij wel gemogen. Met de openingdiscussie over de relatie van vredesactivisten met de andersglobalistenbeweging werd een perspectief geboden om de activiteiten van vredesfondsenactivisten en belastingweigerers te vernieuwen en versterken en dit aspect had nog meer uitgediept mogen worden op de conferentie. Ik heb de indruk dat in veel landen ongeveer hetzelfde gebeurt qua activiteiten en dat de desbetreffende organisaties zich specifiek richten op het thema (defensiebelastingweigeren óf vredesfondscampagnes) en niet zo veel verbindings leggen met andere maatschappijkritische bewegingen.

Internationale ontwikkelingen

Er werd op de zaterdag plenair verslag gedaan van alle aanwezige nationale groepen. Twee groepen waren opnieuw geactiveerd. De Canadese *Conscience* is opnieuw gestart. De Duitse groep *Netzwerk Friedensteuer* die de internationale conferentie in 2002 had georganiseerd, heeft door die conferentie een enorme stimulans gekregen en heeft nu een nieuw wetsvoorstel gemaakt voor defensiebelastingweigeren in Duitsland waar ze de komende jaren voor gaan lobbyen.

In de VS is er door de oorlog in Irak meer belangstelling voor defensiebelastingweigeren, maar ze worden niet overspoeld met interesse. De zusterbeweging in Groot-Brittannië heeft net als *Euro's voor Vrede* haar activiteiten verbreed; ze werkt samen met 12 NGO's om kennis over alternatieve conflicthantering bijeen te brengen en bekend te maken bij het publiek. *Conscience Canada* gaat dit voorbeeld binnenkort volgen met een soortgelijk project.

Opvallend was de ontwikkeling bij het Vlaamse VRAK. Niet alleen hadden ze deze goedverzorgde conferentie georganiseerd; vorig jaar bij de regeringsonderhandelingen is het wetsvoorstel defensiebelastingweigeren op tafel gelegd door een van de grotere partijen in België; helaas wilde de liberalen er niet aan om het te bespreken. Er is toen verder niets mee gedaan, maar het is de eerste keer in

Defensiebelastingweigeraars

de Belgische geschiedenis dat ze zover zijn gekomen met dit wetsvoorstel.

CPTI

De Algemene Vergadering van de CPTI (*Conscience and Peace Tax International*) vond volgens gebruik ook plaats. Het was de 6e Algemene Vergadering voor de CPTI. Wijzigingen in de statuten werden aangebracht, de financiën werden goedgekeurd en er werd verslag gedaan van de lobby-activiteiten voor de VN in Genève en New York. Het lobby-werk is de voornaamste taak van de CPTI.

De twee Nederlandse bestuursleden in de CPTI traden na jarenlange dienst af en in hun plaats kwamen bestuursleden uit Columbia en Wallonië. Het bestuur bestaat nu uit bestuursleden afkomstig uit Duitsland, de VS, België, Colombia, Spanje en Italië. Het werk van de CPTI was gekozen als internationaal sponsor-project op de vorige conferentie en dit had tussen de een tot tweeduizend euro opgeleverd. Om het lobbywerk goed te kunnen doen heeft de CPTI berekend dat ze jaarlijks zeven duizend euro nodig heeft. Ze vroeg daarom de conferentiedeelnemers en aanwezige lidorganisaties voor donaties.

De toekomst

Op de laatste dag van de conferentie werd verslag gedaan van alle workshops en werd er een eindtekst opgesteld over de conferentie. Ook werd het nieuwe internationaal sponsorproject gekozen voor de komende twee jaar. Gekozen werd voor het internationaal project van *Conscience Canada* dat erop gericht is internationale dialoog te stimuleren tussen de aanwezige organisaties over geweldloze alternatieven voor conflictoplossing. Er werden verder nieuwe plannen gesmeed om de internationale communicatie tussen de verschillende organisaties te versterken, gebruikmakend van internet en e-mail.

Al met al was de conferentie interessant en voor herhaling vatbaar. Het is goed om zo eens in de twee jaar bijeen te komen op internationaal niveau, wel zou er scherper nagedacht mogen worden over de toekomst van het defensiebelastingweigeren en vredesfondsactivisme en ver-

nieuwing van strategieën.

Meer informatie

Meer informatie (zoals landenverslagen en het conferentierapport) zijn te vinden op de CPTI-website:

<http://www.cpti.ws/confer/04/intro.html>

Voor de gratis internationale e-nieuwslijst

voor de beweging van defensiebelastingweigeren en vredesfondscampagnes, kunt u een e-mail sturen naar: wtr-ptc@cpti.ws.

NOOT: de foto bij dit verslag is gemaakt door Friedrich Heilmann.

Nieuws Euro's voor Vrede

De afgelopen maanden heeft Euro's voor Vrede gewerkt aan de lancering van de Schone Handafdruk, uitbreiding van de website en de verdere ontwikkeling van de andere communicatiemiddelen. De nieuwe doelstelling is vastgelegd en het bestuur zal de koers van Euro's voor Vrede verder uitdiepen.

Schone Handafdruk

Elders in dit nummer kunt u lezen over de lancering van de *Schone Handafdruk*. Het einde van het project betekent dat projectmedewerker Sonja Willems nu gestopt is met haar werkzaamheden voor Euro's voor Vrede. We danken haar voor haar inzet.

Website

In ons vorige nieuwsbrief vertelde we u van de *online* petitie voor defensiebelastingweigeren. Helaas hebben we vertraging opgelopen in het op de website krijgen van de petitie. We streven er na zoveel mogelijk zelf te doen om de kosten te drukken (zeker voor websites kunnen de kosten hoog oplopen als men professionals inhurt). Dit zelf doen blijkt, als het om zeer technische website-aangelegenheden gaat, moeilijk. Om de petitie op het web te krijgen, heeft een bevriende websitebouwer ons uiteindelijk geholpen. Mensen kunnen nu wel online de petitie ondertekenen.

We bedanken al die mensen die de petitie tot nu toe hebben opgevraagd en teruggestuurd en die ons gebeld hebben om hun steun te betuigen. U kunt nog steeds bij het secretariaat petitie-

lijsten opvragen of uw steun kenbaar maken.

Nieuwskrant

De nieuwskrant gaat 4 keer per jaar verschijnen in de huidige opzet. We hebben enthousiaste reacties gehad op de nieuwe opzet. De krant wordt beduidend beter leesbaar gevonden. Euro's voor Vrede heeft recent ook de toezegging van TGP-post ontvangen dat de nieuwskrant als periodiek aangemerkt wordt. Dat houdt in dat bij een verschijning van vier keer per jaar, we een stuk goedkoper uit zijn qua verzendkosten.

Bestuur

Het bestuur organiseert binnenkort een uitgebreide interne beleidsdag om de koers van Euro's voor Vrede verder uit te kristalliseren. We willen scherper krijgen waar we staan anno 2004 als het om controversiële onderwerpen gaat. Bijvoorbeeld militaire vredesoperaties, daar wordt verschillend over gedacht binnen de vredesbeweging. Hoe moet Euro's voor Vrede zich positioneren in dit soort vraagstukken?

Telefonische bereikbaarheid kantoor

De medewerkers werken eraan de telefonische bereikbaarheid van het kantoor te verbeteren. Het spijt ons dat we soms moeilijk te bereiken zijn. We kunnen niet meer dan enkele dagen per week op kantoor zijn. Als we er niet zijn, kunt u ons thuis- of mobiel nummer vragen. De nummers zijn bekend bij O'43.

Vredeswake Utrecht

Elke eerste zaterdagmiddag van de maand

■ Elke maand houdt de vredeswakegroep Utrecht een wake in het centrum van Utrecht. Er wordt telkens een actuele folder uitgedeeld die het winkelend publiek attendeert op het belang van vrede. U bent van harte uitgenodigd om ook een keer mee te doen.

De wakes worden gehouden op de Stadshuisbrug vanaf 14.00u tot 14.30u. Voor meer informatie: Tilly Onkhuizen, 030-2615074.

80 jaar Kerk en Vrede

20 november - Amsterdam

■ Kerk en Vrede viert haar 80-jarig bestaan met een bijeenkomst in de *Mozes en Aaronkerk* aan het Waterlooplein in Amsterdam. 'Een Pacifistische Agenda

NU!' is het thema van dit jubileum. De bijeenkomst duurt van 10.15tot 16.00. Deelname incl. lunch kost € 15, zonder lunch € 7,50. U kunt zich aanmelden bij het secretariaat van Kerk en Vrede. Per e-mail: jubileum@kerkenvrede.nl of telefonisch: 030-2714376.

Nederlands Sociaal Forum

26-28 november - Amsterdam

■ Het eerste Nederlands Sociaal Forum wordt eind november in de *Beurs van Berlage* te Amsterdam gehouden. Op het Forum worden duizenden mensen verwacht. Het is een ontmoetingsplek voor iedereen die zich wil inzetten voor een andere wereld, dus voor mensen uit de vredesbeweging, milieugroepen, groepen tegen racisme, etc. Het Forum wordt georganiseerd in navolging van het *Wereld Sociaal Forum* (50.000 deelnemers) begin

dit jaar en het *Europees Sociaal Forum* dat in oktober van dit jaar in Londen is gehouden. Het Forum komt tot stand door een uniek samenwerkingsverband tussen tientallen maatschappelijke organisaties in Nederland. Meer informatie is te vinden op www.sociaalforum.nl. Of via het secretariaat van het Nederlands Sociaal Forum, Bernadette Vieverich, tel. 020-5507362.

Online petitie tegen Uraniumwapens

■ De Internationale Campagne voor een Verbod op Uraniumwapens (ICBUW) is een internationale online petitie gestart voor een verbod op wapensystemen met "verarmd" uranium. Om de petitie te ondertekenen, kan men naar www.bandeduranium.org gaan. Voor meer informatie kunt u ook bellen met: 020 6168294.

Nederlandse overheid draagt veel meer bij aan NAVO dan aan de VN

22 september - Amsterdam

■ Nederland draagt 16 manschappen bij aan VN-missies tegenover 2.437 manschappen aan de NAVO-missies (dit zijn hoofdzakelijk de NAVO-missies in Bosnië en Afghanistan en de operatie in Irak). Nederland staat met haar bijdrage voor de VN, 78ste op de lijst van honderd VN-troepenleveranciers. Nederland had ooit gemiddeld circa 1.200 manschappen in de jarenlange VN-missie in Bosnië en zo'n 1.300 in de korte VN-missie in Ethiopië en Eritrea.

Tegelijkertijd stijgt dit jaar het aantal vredesmissies vanuit de VN explosief. Dit is in 2004 toegenomen van 13 naar 17 missies en volgens de VN kan deze groei het record van 78.000 ingezette manschappen uit 1993 breken.

VN-ondersecretaris-generaal voor vredeshandhaving, Jean-Marie Guéhenno, maakt zich er zorgen over dat de ontwikkelde landen zoals Nederland hoofdzakelijk meedoen aan NAVO-missies en de VN-operaties aan de ontwikkelingslanden overlappen. Volgens VN-cijfers is Pakistan met 8.652 soldaten de grootste troepenleverancier. Supermacht Amerika levert de VN 430 manschappen.

Bron: *nieuwsbrief NRC HANDELSBLAD*, 2 oktober 2004

colofon

Oktober 2004

Colofon Nieuwskrant 27

ISSN 1566-9130

Euro's voor Vrede

Euro's voor Vrede

De Nieuwskrant wordt uitgegeven door de stichting Euro's voor Vrede - voorheen de Beweging Weigering Defensiebelasting (BWD). De nieuwskrant bericht op journalistieke wijze over ontwikkelingen op het terrein van vrede en conflict. Daarnaast biedt het nieuws over Euro's voor Vrede. De artikelen verwoorden niet de standpunten van Euro's voor Vrede, hoewel de meningen in artikelen overeen kunnen komen met de visie van Euro's voor Vrede.

Donateurs van Euro's voor Vrede ontvangen de Nieuwskrant gratis. Een abonnement kost € 7,00 per jaar.

Giften aan Euro's voor Vrede zijn aftrekbaar van de inkomstenbelasting. *Nieuwskrant nummer 28 verschijnt begin 2005.*

Euro's voor Vrede is een landelijke stichting die een wezenlijke bijdrage wil leveren aan de ontwikkeling van een duurzame wereldvrede, door alle geledingen in de samenleving te bewegen middelen aan vrede te besteden en niet aan geweld.

Opmaak

Nils Buis, Om tekst en Vorm

Drukkerij

Pascal, Utrecht

Aan dit nummer werkten mee:

Jan Schaake
Rinus
Dirk Panhuis
Sonja Willems
Karel Koster
Christian Laheij

Eindredactie

Gea Meijers
Carolien Looman

Foto voorkant

Foto van de vredesballonnen op de vredesweekmanifestatie, genomen door Sonja Willems.

Nieuwskrant Euro's voor Vrede

Postbus 1528, 3500 BM Utrecht, 030-2714376

email info@eurosvoorvrede.nl

website: www.eurosvoorvrede.nl

Postbanknummer Euro's voor Vrede: 4434906